

Posudek oponenta diplomové práce – praktická část

Jméno a příjmení studenta	BcA. Dominik Zbořil		
Studijní program	Teorie a praxe audiovizuální tvorby		
Obor/ateliér	Režie a scenáristika / ateliér Audiovizuální tvorba		
Forma studia	prezenční	Akad. rok	2023/2024
Název práce	Za sklem		
Oponent/ka práce	doc. MgA. Eva Schulzová, Ph.D.		

Dominik Zbořil jako praktickou část své diplomové práce předkládá film, v němž zachytil přípravu a poté vernisáž výstavy fotografií. Výstava, občanské sdružení, jež ji organizuje, i výsledný film má název *Za sklem* – a to je také hlavní vizuální motiv i metafora tématu, jemuž se film věnuje: občanské sdružení *Za sklem* se totiž stará o lidi s poruchami autistického spektra (PAS) a výstava vzešla z nápadu prezentovat vedle sebe portréty lidí s diagnózou PAS a lidí bez této diagnózy. Hlavní myšlenkou výstavy, která dodala silné poselství také filmu, je, že pokud návštěvník výstavy, resp. divák filmu nedostane informaci, který z fotografovaných modelů má PAS a který ne, nepozná to.

Velmi oceňuji výtvarné pojetí filmu: vypráví o jinakosti, ale především ve zvuku – ve výpovědích. Vizuálně, černobílým snímáním, efektním rozostřováním záběrů a pohledy jakoby „přes sklo“, naopak rozdílů spíše stírá, stejně jako vystavované fotografie, jež jsou také černobílé. Podstatná je v tomto směru výpověď fotografky Dářií o tom, že ráda vyniká originálním stylem oblékání. Dívka popisuje barvy jednotlivých částí svého oděvu, ale v černobílém záběru se od ostatních nijak neodlišuje. Pro myšlenku filmu je však důležité, že to Dářií vůbec nevádí – ona si svou výjimečnost užívá. Černobílé ztvárnění totiž tlumí pouze vnější rozdílů: vnitřní jedinečnost každého člověka v něm naopak vynikne.

Poselství filmu podporuje také to, že režisér zpoza kamery klade podobné otázky jak modelům, tak fotografům. V jedné z prvních scén se v rámci příprav na fotografování vzájemně snímají fotografky. Autor tak opět zdařile ukazuje, jak jsou role, v nichž se lidé nacházejí, prostupné a zaměnitelné.

Nejsilnější okamžiky filmu jsou spjaty s autorkou konceptu výstavy Saskií Mišovou a její dcerou Marjánkou, která trpí těžkou formou PAS. Osobnost paní Mišové, její láskyplný vztah k dceři, komunikace se studenty UTB, kteří tvoří portrétní fotografie – to vše tvoří přirozenou páteř filmu, přičemž jeho nejsilnějším místem je výpověď S. Mišové o těžkostech i okamžicích štěstí v životě s Marjánkou.

Chápu potřebu autora film strukturovat a zpřehlednit, a tedy jeho rozhodnutí zdůraznit časosběrnou metodu natáčení a rozčlenit film titulky, jež diváka informují, jak se výstava přibližuje. Titulky sice plní funkci interpunkce, ovšem vzhledem k tomu, že z dění filmu a chování postav nevnímáme napětí blížící se vernisáže, vše stále probíhá v poklidu, doporučila bych diplomantovi, aby práci s titulky ještě zvážil – nemyslím si, že by se jich měl vzdávat úplně, ale spíše důkladněji promyslet jejich množství a umístění. Dle mého názoru je matoucí, že je scéna s fotografováním dcery paní Mišové rozdělena do dvou částí – přičemž tyto části nejsou od sebe vzdáleny tak, abychom uvěřili, že se odehrávají v různých dnech. Předpokládám, že důvodem pro rozdělení této scény byla její délka, ale snad by bylo možné ji případně zkrátit – např. otázka „Jaký je život s Marjánkou?“ a odpověď: „Miluju ji, ale je to velmi těžké,“ se v nějaké podobě objeví dvakrát.

To jsou formální připomínky, které by mohly filmu pomoci k větší sdělnosti. Obsahově ho považuji za velmi kvalitní a podstatný, neboť může přispět k lepšímu porozumění a přijetí lidí s PAS většinou, tzv. „normální“ společností. Každého z nás totiž definuje určitá forma odlišnosti od ostatních a PAS je jen jednou z těchto forem.

Praktickou část diplomové práce BcA. Dominika Zbořila doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení A.

Otázky k obhajobě:

1. Jaké jiné strukturní prvky (kromě titulků) by bylo možné použít ve filmu *Za sklem*?
2. Jak by se film změnil, kdybyste se Vy, případně celý štáb ve filmu také zpřítomnil (před kamerou) a také se vyjadřoval k tomu, na co se ptáte ostatních?
3. Bylo by možné ještě více zvýraznit příběh paní Mišové, udělat z ní skutečně hlavní „postavu“ filmu *Za sklem*?

Návrh klasifikace **A-výborně**

V Brně..... dne 4. 6. 2024.....

.....
podpis oponenta / oponentky práce

Pro klasifikaci použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------